

Popłoch w Addis-Abebie

Włoski samolot bombowy nad stolicą Abisynji

ADDIS-ABEBA, 6. 3. Wczoraj zrana ukazał się nad Addis-Abeba trzymotorowy włoski samolot bombardujący. Ludność ukryła się w popłochu w schronach poza miastem. Samolot unosił się na wysokości 7000 stóp. Artyleria abisyńska strzelała do samolotu z dział zenitowych. Okrzykiwały kilkakrotnie miasto samolot znikł na horyzoncie.

RZYM, 5. 2. Komunikat wojenny nr. 147.

Oddziały II-go korpusu dotarły w czwartek o godz. 5 rano do rzeki Takaze, prowadząc pościg za uciekającym przeciwnikiem.

Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ

Lotnictwo włoskie rozwija intensywną działalność w kierunku Dessie i prowincji Godzam, gdzie samoloty włoskie zbombardowały liczne miejscowości, położone w

odległości 150 km. na południe od jeziora Tsana. Źródła angielskie omawiają możliwość dalszych operacji gen. Badoglio w kierunku południowym, przed rozpoczęciem się okresu deszczów. Być może, iż gen. Badoglio zechce rzucić ruchomą kolumnę w kierunku Addis-Abeby.

W Harrarze i Ogadenie padają silne deszcze.

TRZY ANIELKI

Jak donoszą z Debra Marcos (100 km. na południe od jeziora Tsana), samoloty włoskie zbombardowały szereg sąsiednich miejscowości. Mieszkające w Debra Marcos trzy Angielki: Smith, Starling i Cable, zatelegrafowały do Addis-Abeby, domagając się ewakuowania ich. Wysłano samolot, którym Angielki mają być przewiezione do Addis-Abeby.

czące do zawarcia pokoju. Powołując się na stanowisko, zajęte w swoim czasie przez Benedykta XV-go i na ostatnie wystąpienie papieża Piusa XI-go, pismo wyraża przekonanie, że wołanie o pokój nie pozostanie bez echa.

GENEWA, 6. 3. Według opinii kół zbliżonych do Ligi Narodów

Mussolini nie zgodzi się na żadne rokowania pod auspicjami Ligi Narodów tak długo, jak długo trwać będą zarządzenia sankcyjne. Poza tym przypuszczają, że Mussolini w swej odpowiedzi domagać się będzie całkowitego przeprowadzenia układu w sprawie Abisynji z roku 1906.

Od Administracji

Prosimy P.P. Prenumeratorów o wpłacanie prenumeraty na miesiąc marzec r. b. P. P. Prenumeratorów, zalegających z opłatą prenumeraty, prosimy o wpłacenie należności do dnia 7 marca, aby uniknąć przerwy w otrzymywaniu dziennika.

Portreciki i albumiki

Ukrócenie akwizycji w urzędach

Do poszczególnych ministerstw oraz do urzędów wojewódzkich napływają liczne prośby instytucji społecznych, przedsiębiorstw prywatnych i firm wydawniczych o zakupienie lub też zalecenie nabywania podwładnym organom państwowym i samorządowym rozmaitych prac literackich, wydawnictw albumowych, portretów.

Władze państwowe stwierdziły, iż wydawane zalecenia nadużywane są przez akwizytorów jako legitymacje dla wywierania niedopuszczalnego nacisku na urzędy i urzędników. Przekonano się nadto, iż lwia część dochodu z powyższych wydawnictw zabierają koszty handlowe i akwizycyjne.

Wieniec polski

pod pomnikiem ks. Józefa

LIPSK, 5. 3. Kupcy polscy, bawiący na Targach lipskich, złożyli pod pomnikiem ks. Józefa Poniatowskiego wieniec ze wstęgami o barwach narodowych, jako zbiorowy wyraz hołdu kupiectwa polskiego dla bohatera z nad Elstery. Odwiedzono również zainstalowany kamień pamiątkowy w miejscu, z którego ks. Józef skoczył do nurtów Elstery.

Losowanie bonów

Funduszu Inwestycyjnego

Wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr. 3538, 12083, 19634, 21139, 22920, 34122 i 38508 we wszystkich dziesięciu seriach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dr. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane Bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po 100 zł. za Bon 25-złotowy.

Polskie stoisko

na Targach Ljońskich

LYON, 5. 3. Uroczyste otwarcie międzynarodowego Targi Ljońskich. Otwarcia dokonał mer Lyonu, b. premier Herriot. Jednocześnie z Targami odbywają się uroczystości setnej rocznicy zgonu znakomitego fizyka Ampera. Na uroczystościach amperowskich naukę polską reprezentuje profesor politechniki inż. Czaplicki.

Na Targach reprezentowana jest po raz pierwszy Polska, która wystąpiła ze stoiskiem turystycznym - propagandowym, zawierającym także próbki towarów wywożonych przez Polskę.

Bomby włoskie spadły

na angielski ambulans Czerwonego Krzyża

LONDYN, 6. 3. Agencja Reutersa podaje z Dessie, że samolot włoski zbombardował ambulans brytyjski w pobliżu Kworam. Ogółem rzucono około 40 bomb.

W ambulansie zabitych miało być 7-miu Abisyńczyków, rannych wielu sanitariuszów. W zbombardowaniu bezpośrednio przedtem Kworam zginęło kilka osób cywilnych. W miejscowości Waldie zginął od bomby włoskiej kierownik oddziału Czerwonego Krzyża mjr. Burgoyne.

Protesty przeciwko zbombardowaniu ambulansu do Ligi Narodów wysłał rząd abisyński i abisyński Czerwony Krzyż. Lekarze brytyjscy mają złożyć odpowiednie memorandum ambasadorowi włoskiemu.

Wiadomość o zbombardowaniu przez Włochów ambulansu brytyjskiego wywołała wielkie oburzenie w kołach abisyńskich i zagranicznych. Dr. Melley, naczelny lekarz ambulansu, przesłał rządowi brytyjskiemu obszerny raport.

RZYM, 5. 3. Agencja Stefani komunikuje: Kilka agencji zagranicznych doniosło, że samoloty

włoskie zbombardowały ostatnio ambulans Czerwonego Krzyża w Kworam. Rząd włoski zażądał w tej sprawie wyjaśnień od dowódcy wojsk w Afryce wschodniej. Marsz. Badoglio odpowiedział, że samolot włoski napotkał kolumnę samochodową złożoną z 30 wozów, z których wydobywano skrzynki. Zauważono też duży konwój, pilnujący skrzynki. Konwój ten był opatrzone znakiem Czerwonego Krzyża. Samolot zniżył lot, aby zbadać, co to za konwój, lecz wówczas rozległy się strzały z karabinów. Wówczas lotnicy włoscy poczęli bombardować konwój i strzelone przezeń obiekty. W rezultacie ukazał się duży obłok czarnego dymu, co świadczyło wyraźnie, że ma się do czynienia ze składem amunicji.

Włosi nie mogli wiedzieć o przebiegu miejsca pobytu ambulansu z Dessie do Kworam. Dopiero bowiem dziś ambasada poinformowała o tem rząd włoski. Zresztą i ze stanowiska prawniczego bombardowanie jest usprawiedliwione, gdyż samolot włoski był obiektem napaści.

Negus chce pokoju

Mussolini jeszcze nie odpowiedział na apel Genewy

LONDYN, 6. 3. „Daily Mail” donosi, że między Rzymem a Addis-Abeba nawiązane zostały niedawno bezpośrednie rozmowy w sprawie zlikwidowania konfliktu włosko - abisyńskiego. Inicjatywa rozmów tych wyszła miała od Negusa, który wyraził miał swą zgodę na przyznanie Włochom znacznych obszarów swego cesarstwa.

ADDIS ABEBA, 5. 3. Odpowiedź cesarza na apel komitetu 13 brzmi:

„Przyjęliśmy do wiadomości depeszę przesłaną do naszego ministra spraw zagranicznych z polecenia komitetu 13-tu. — Wszyscy członkowie Ligi Narodów wiedzą, że wszystko możliwe uczyniliśmy jeszcze przed wybuchem wojny, aby pokój utrzymać w duchu sprawiedliwości, odpowiadającym paktowi Ligi. Naruszając zobowiązania międzynarodowe i pomimo zarządzeń przysięgniętych przez Ligę — Włochy prowadzą dalej swój napad. Przyjmujemy propozycję o wszczęciu rokowań, z zastrzeżeniem wymagań paktu Ligi Narodów.

Żyd prosi

o ekshumację zwłok

Do Towarzystwa Pogrzebowego „Włecznosc” zgłosił się Sztoma Bekier zamieszkały w Jablonnie, z prośbą o pomoc przy przetransportowaniu zwłok jego zmarłej siostry z cmentarza katolickiego na cmentarz żydowski. Bekierówna porzuciła ongiś męża i troje dzieci, uciekając z do mu wraz ze swym znajomym chrześcijaninem — wyższym urzędnikiem. Przed dwoma laty Bekierówna zmarła i została pochowana na cmentarzu katolickim, chociaż została do końca życia żydówką.

Ostatnio brała jej po nocach przesładowały różne sny i wizje. Zmarła siostra odwiedzała go podczas snu i domagała się, by zajął się przetransportowaniem jej zwłok na cmentarz żydowski.

Uregulowanie spraw związków religijnych

Tatarów polskich i Karaimów

Wczoraj przed południem odbyło się półgodzinne posiedzenie Senatu, na którym zatwierdzono dwie ustawy wniesione przez rząd. Pierwsza z nich reguluje stosunki państwa do muzułmańskiego związku religijnego w Polsce, druga do związku karaimskiego, zapewniając tym związkom pełną swobodę rządzenia się w życiu wewnętrznym, a państwu możliwość ingerencji w sprawy związku.

Ustawa o związku muzułmańskim dotyczy Tatarów polskich, zwanych litewskimi. Zaczęli oni napływać do Polski w 14-tym wieku z nad Donu i z Krymu, częścią wo dobrowolnie, częścią jako jeńcy. Wiek 16-ty jest okresem ich największego rozkwitu. Byli zrównani z ludnością polską w prawach i obowiązkach, przedewszystkiem w obowiązku obrony kraju, mieli też własną organizację wojskową, która wystawiała w razie potrzeby siłę zbrojną. Lekka jazda tatarska była na stałym żołdzie Rzeczypospolitej, chorągwie tatarskie złożyły liczne dowody męstwa, a na polach Grunwaldu i pod Wiedniem lała się krew tatarska obok polskiej. Ziemia wileńska, nowogródzka i lińska były terenami największych skupień tatarskich. Przyszli oni sobie kulturę polską, zachowując jednak wyraźną odrębność wyznaniową i poczucie swojej narodowości. Obecnie jest ich w Polsce około 6 tysięcy, zamieszkują w dwudziestu powiatach czterech województw północno - wschodnich i

żyją w pełnej harmonii z ludnością miejscową.

Związek Karaimski powstał w 8-m wieku, opiera się na Starym Testamencie, odrzucając Talmud i wszelkie komentarze żydowskie. Karaimi są pochodzenia tureckiego, posługują się tym językiem w dwóch narzeczeniach: trockim i lueko - halickim. Hazarskie ich pochodzenie nie zostało udowodnione mimo postawienia takiej tezy. Karaimi zostali sprowadzeni do Polski z Krymu przez księcia Witolda w 14-tym wieku. Pierwsze

przywileje otrzymali od Kazimierza Jagiellończyka w 1441 roku. Związek Karaimski obejmuje obecnie 1500 osób o znacznym odsetku inteligencji.

Obie ustawy przyjęto z drobnymi poprawkami redakcyjnymi, językowymi i formalno - prawnymi.

W zakończeniu posiedzenia p. marsz. Prystor podał do wiadomości, że debata budżetowa w Senacie rozpocznie się w poniedziałek o 10 m., a zakończy się w sobotę 14 bm. Poniedziałek będzie poświęcony rozprawie ogólnej.

Jeze się uparł

studenci również

PARYŻ, 5. 3. Wydział prawniczy Sorbony stał się znowu terenem niezwykle gwałtownych incydentów, gdy znienawidzony spowodu swego wystąpienia w Genewie w charakterze obrońcy tezy abisyńskiej prof. Jeze zamierzał przystąpić do wygłoszenia swego pierwszego w obecnym semestrze wykładu.

Już na długo przed rozpoczęciem wykładów zebrał się w sali oraz na korytarzach tłum, liczący ponad 2000 studentów. Gdy prof. Jeze wszedł na salę, przyjęty został niemożliwym do opisanego wrzaskiem. Studenci głośnymi okrzykami: „Do dymisji!” nie dopuścili prof. Jeze do głosu. W pewnym momencie rzucono przed katedrę trzy bomby gazowe, które w kilka chwil zapelnily całą salę

żółtym dymem, niezwykle utrudniającym oddychanie. Kilkunastu studentów podbiegło do profesora wśród nieustannych zlorzeczeń. Wreszcie zjawił się zastępca dziekana wydziału prawnego i wezwał studentów do opuszczenia sali, ponieważ wykłady zostają zawieszone. Studenci zaśpiewali Marsyljanke.

W kuluarach i na podwórzu doszło w międzyczasie do gwałtownej bójki pomiędzy wrogami i sympatykami profesora Jeze. — Wcześniej bójki, która trwała blisko pół godziny, kilkunastu studentów odniosło rany. Student 3 roku, sekretarz b. ministra Frot, został dotkliwie poturbowany. Policja rozpraszala na ulicy tylko niewielkie grupy studentów, śpijącące „Międzynarodówkę”.

Min. Beck powrócił

Balet warszawski w pałacu honorowego konsula

Wczoraj rano powrócił z Brukseli do Warszawy p. minister Spraw Zagranicznych Józef Beck wraz z małżonką. Na dworcu witali p. ministra poseł belgijski p. Paternotte de Lavallée wraz z personelem poselstwa oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych z podsekretarzem stanu p. Janem Szembekiem na czele.

BRUKSELA, 5. 3. Min. Beck z małżonką opuścił dziś o godz. 11.55 Brukselę, udając się w drogę powrotną do kraju. Pożegnanie na dworcu odbyło się w serdecznej atmosferze.

W przeddzień swego wyjazdu min. Beck z małżonką podejmowani byli przez konsula honorowego Rzeczypospolitej, znanego przemysłowca Jerzego Vaxelaira. W pałacu p. Vaxelaira w własnym teatrze odbyło się na

część min. Becka i jego małżonki przedstawienie, na które złożyli się własne utwory sceniczne p. Vaxelaira, jak również popisy baletu warszawskiego Tacjanny Wysockiej. Zgromadzeni goście podziwiali podczas przyjęcia piękny podarunek p. Beckowej dla p. Vaxelaira, w postaci artystycznego kompletu lalek ludowych, wykonanego przez p. Wasiewiczównę.

Kościół

wciąż płoną

MADRYT, 6. 3. (PAT.). — W starym mieście uniwersyteckim Alcala de Kenares lewicowe żywioły radykalne podpaliły dwa kościoły. Ogień zniszczył wiele cennych obrazów. Straty są znaczne.

Szykanowanie szkolnictwa

polskiego na Litwie

Spowodu niemożności przywołania z Polski do Litwy podręczników szkolnych w języku polskim, szkolnictwo polskie na Litwie odczuwa w ostatnim czasie dotkliwy brak tych podręczników. Nauczyciele prywatni często z jednym podręcznikiem muszą wędrować po wielu domach. Drukowanie na miejscu książek polskich związane jest z zbyt wygórowanymi kosztami.

Akcja litewskich władz, zmierzająca do całkowitej likwidacji

życia kulturalno - oświatowego mniejszości polskiej doszła w czasach ostatnich do niebywałego nasilenia. Ofiarą m. in. padł powiat wilkomierski, w którym świe tlice i czytelnie zamknięto.

Obecnie zabrano się do resztek szkół początkowych, których na tym terenie jest zaledwie trzy. W ostatnich dniach nauczycielka szkoły w Zdaniszkach, Zajączkowska dostała zawiadomienie, że zostaje zwolniona z dn. 1 bm. iako „nieodpowiednia”.

Nowy rząd Japonii

Trzy żądania ministra wojny

LONDYN, 5. 3. Nowy rząd japoński został utworzony. Premier Hirota ma przedłożyć jutro cesarzowi listę gabinetu. Strażnikiem pieczęci prywatnej został dotychczasowy minister dworu Juasa, którego stanowisko zajmie obecny ambasador w Londynie Matsudaira. Tekę spraw zagr. objął b. ambasador w Rzymie Yoshida, finanse — prezes Banku hipotecznego Baba, wojna — generał hr. Terauchi (syn b. premiera, marsz. Terauchi), marynarka — admirał Nagano (przewodniczący delegacji japońskiej na konferencję morską w Londynie), sprawy wewnętrzne — Rawiezi, sprawiedliwości — Szara.

TOKIO, 5. 3. Nowy minister wojny przyjął dymisję generałów Hayaszi i Mazaki, ponoszących moralną odpowiedzialność za incydenty z dnia 26 lutego. Gen. Terauchi uzależnił przyjęcie teki od 3-ech punktów: 1) Zwiększenia siły obronnej państwa, 2) zdecydowanego kierownictwa polityki zagranicznej oraz 3) poprawy bytu szerokiej mas ludności.

Następca zamordowanego przez powstańców generała Watanabe został generał Gisz-Niszi, który objął niezwykle doniosłe stanowisko inspektora wyszkolenia armji. Generał Gisz-Niszi jest jednym z 7 członków najwyższej rady wojennej, którzy zgłosili

swe ustąpienie na znak solidarności z przywódcami powstańców.

Restaurator sfingował

kradzież 1.300 zł.

Władze śledcze zostały powiadomione o zuchwałej kradzieży, dokonanej w autobusie linii „C”. Do komisarjatu zgłosił się współwłaściciel baru „Lewickiego” (ul. Wielka 5) Leon Szulstajn, i zameldował, że podczas przejazdu autobusem „C” skradziono mu portfel, zawierający szereg dokumentów oraz 1.320 zł., które miał wpłacić do urzędu skarbowego. Okazało się, iż kradzież wcale nie było. Szulstajn ukrył pieniądze przed spółnikiem, by pokryć powstały w kasie niedobór. Wzięty w krzyżowy ogień pytań restaurator przyznał się do przywłaszczenia pieniędzy.

Pies zamieniony

w żywą pochodnię

Do odpowiedzialności karno-administracyjnej pociągnięty został pomocnik dozorca przy ul. Sienkiewicza 4, który dopuścił się barbarzyńskiego wybruku. Dozorca, Stefan Wojciechowski oblał ogon psa, lokatora tego domu, benzyną i podpalił zapalnik, zamieniając psa w żywą pochodnię. — Zwierz uległ dotkliwym poparzeniom. Wojciechowskiego skazano na 7 dni bezwzględnej aresztu.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 6 marca

Dewizy: Belgia 89.55; Holandia 27.25.

360.90; Londyn 26.21; Nowy Jork (kabel) 6.25%; Paryż 35.01; Praga 21.96; Szwajcaria 173.30; Sztokholm 135.20.

Obroty dewizami średnie, tendencja przeważnie utrzymana. Banknoty dolar w obrotach prywatnych 5.23%; rubel złoty 4.78%; dolar złoty 8.99%; rubel srebrny 1.34; gram czystego złota 5.9244; marki niem. 146.00; funty ang. 26.21.

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabilizacyjna 68.00 (odcinki po 500 dol.) 68.63 (w proc.); 4 proc. państw. poź. premjowa dolarowa 52.40; 5 pr. konwersyjna 61.00; 6 proc. poź. dolarowa (odcinki po 100 dol.) 76.00 (w proc.); 5 proc. poź. kulejowa konwersyjna 57.00; 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (w proc.); 5.5 proc. L. Z. i oblig. komun. 81.00; 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. budowlane Banku Gosp. Kraj. 83.00; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 91.50 (w proc.); 4.5 proc. L. Z. ziemskie serja V 45.50; 4.5 proc. L. Z. poz. Ziemstwa kred. serja I 41.00; 5 proc. L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 54.25; 5 proc. L. Z. m. Lublina (1933 r.) 39.25.

Akcje: Bank Polski 93.75; Ostrowiec 26.00; Starachowice 35.50; Hrabstwach 34.50.

3 proc. renta ziemiska (1.000 zł.) 52.50; 3 proc. poź. prem. budowlana

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg. pszenica jednolita 21.50—22.00, pszenica zbierana 21.00—21.50, żyto I standard 12.75—13.00, żyto II-gi standard 12.50—12.75, owies I-y st. 14.25—14.50, I-A st. 14.75—15.00, II-gi st. 14.00—14.25, jęczmień browarny 15.25—15.75, jęczm. II gat. 15—15.25, III gat. 14.75—15, gat. IV-ty 14.50—14.75, groch polny 18—19, groch Victoria 30—32, wyka 21.50—22.50, peluska 22.50—23.50, seradela podw. czyszcz. 22—23, tubin niebieski 9.00—9.25, żyłty 11.50—12.00, rzepak zimowy 40.50—41.50, rzepak zimowy 39.50—40.50, rzepak letni 39.50—40.50, rzepak letni 40.00—41.00, siem. zlane b. 33.50—34.50, konopnica czerwona sur. bez gr. kan. 115—130, o czyst. 97 proc. 150—170, biała sur. 60—70, o czyst. 97 proc. 80—100, mak nieb. bez obrotów 64—66, mąka pszena gat. I-A 32—34, I-B 31—32, I-C 30—31, I-D 29—30, II-A 28—29, II-B 26—28, II-D 23.50—24.50, II-F 22.50—23.50, II-G 21.50—22.50, paszenna 14.50—15.50, żytnia wyciągowa 20.50—21.50, gat. I-szy do 50 proc. 19.50—20, gat. II-gi 16—17, razowa 16—16.50, pościelna 12—12.50, otręby pszenne grube 12.25—12.75, średnie 11.25—11.50, mąki 11.25—11.50, żytnie 9—9.25, kucheniane 14.75—17.25, rzepakowe 14.50—15, kruta sojowa 22—22.50.